

دستور العمل ترویج فرهنگ عفاف و حجاب دستگاههای اجرایی

برنامه های درون سازمانی و ترویج عفاف و حجاب مجموعه ای از برنامه‌ها و اقدامات است که تمامی وزارت خانه ها ، سازمان ها، ادارات و نهادهای برای ترویج، تبلیغ، معرفت افزایی و نهادینه سازی فرهنگ اصیل و متعالی ایرانی و اسلامی در حوزه ی حجاب و عفاف ، نسبت به تحقق آن برنامه ریزی و اقدام می کنند.

همه دستگاه های زیربند در تیه، اصلاح و تکمیل این مجموعه مشارکت کرده و خود را ملزم به رعایت مفاد آن می دانند

اصول حاکم بر کلیت برنامه های این دستور العمل که تحقق اهداف مورد نظر منوط به رعایت و التزام به آنهاست به شرح زیر می باشد.

۱. اطلاع رسانی و تبلیغات، متناسب با فضای عمومی و اقتضائات ویژه هر دستگاه
۲. الزام بر استفاده از تجربیات موفق و استقبال از ابتکار، خلاقیت و نوآوری برای افزایش کار آمدی و روز آمد ساختن شیوه های اجرایی کردن این دستورالعمل
۳. تعیین ردیف و تخصیص بودجه و اعتبارات لازم و کافی برای پی گیری و اجرای برنامه
۴. تأکید بر اطلاع ، اشراف و حمایت بالاترین سطح مدیریتی هر دستگاه از این دستورالعمل و لزوم ورود و حضور سایر سطوح مدیریتی برای تحقق آن
۵. تأکید و توصیه به مطابقت کامل هر نوع تدبیر، برنامه و اقدام با مفاد و چارچوب های این دستور العمل و پرهیز از رویکرد ها و اقدامات سلیقه ای و شخصی
۶. تبیین علمی ((برتر و کامل بودن چادر به عنوان حجاب)) و همراه با در نظر گرفتن ویژگی های شغلی و حرفه ای مخاطب و اقتضائات سازمانی در تبلیغ و ترویج ((چادر به عنوان حجاب برتر))

۷. برنامه ریزی و اقدام به منظور ارتقاء موضوع عفاف و حجاب از سطح موضوعی با طبق بندی اداری و تکلیفی ظاهری به تراز باوری عمیق و انتخابی آگاهانه
۸. تاکید و توجه توأمان به تعمیم موضوع عفاف و حجاب به زنان/مردان
۹. اعمال دقت در اجرا و اظهار علنی حساسیت توسط مدیران در جلسات عمومی سازمان نسبت به مواجهه و استفاده ی ابزاری و ناقض اهداف این دستور العمل؟؟؟؟
۱۰. استفاده علمی و متناسب با اقتضائات سازمانی، از آیات و روایات، مضامین دینی و معنوی، فرمایشات، رهنمودها و توصیه های امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری، در برنامه های آموزشی، ترویجی و تبلیغی
۱۱. ترجیح و تقدم بخشیدن به مواجهه ملایم، مبتنی بر حسن خلق معطوف به جذب حداکثری و احالی بر خورد های انضباطی به آخرین مرحله از مراحل تصمیم گیری
۱۲. تاکید بر جذب مشارکت همدلانه کارکنان هر دستگاه در اجرای برنامه ها
۱۳. توجه و تاکید بر اهمیت واگذاری هرگونه مسئولیت، در هر سطحی، به افرادی دارای حسن سابقه، واجد محبوبیت و آشنا و عامل به اصول اخلاقی و رفتار متعادل انسانی
۱۴. استفاده از اعتبار جاری در تهیه لباس متحدالشکل با همکاری کار گروه مد و لباس وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی متناسب با شئون اسلامی

برنامه اول : پایش و بررسی و وضعیت عفاف و حجاب

اقدامات:

۱. برگزاری منظم جلسه کمیته عفاف و حجاب و گروه های تخصصی در امور هنری، تبلیغی، آموزشی،

پژوهشی، نظارتی و...

۲. پایش و بررسی وضع موجود عفاف و حجاب در دستگاه و اتخاذ راه‌های بهبود آن
۳. ارایه گزارشات فصلی یا مؤثردی به مسئولین عالی در خصوص آخرین وضعیت عفاف و حجاب در سازمان
۴. تنظیم صورت جلسه و تهیه گزارش برای روئیت دبیر ستاد صیانت دستگاه یا استان
۵. پی گیری مصوبات و ارایه گزارش در نشست ستاد صیانت دستگاه یا استان(در صورت ضرورت طرح موضوع در جلسات ستاد صیانت استان، دستگاه می تواند با هماهنگی دبیرخانه ستاد صیانت استان در جلسات ستاد صیانت استان مطرح نماید)

برنامه دوم: تدوین و ترویج منشور عفاف و حجاب

اقدامات:

۱. تعیین حدود پوشش کارکنان زن برابر دسترالعمل های مربوطه شامل: چادر یا مانتوی غیر چسبان تا زیر زانو، آستین بلند و بدون علائم، شلوار پارچه ای، مقنعه بلند(به طوری که تمام سر، موها و نواحی گردن پوشیده شود) با رنگ های متعارف و بدون زینت و زیور آلات و عدم استفاده از هرگونه لوازم آرایشی
۲. تعیین حدودپوشش کارکنان مرد شامل: رعایت آراستگی و متانت ظاهری، اجتناب از پوشیدن تی شرت، پیراهن تنگ یا آستین کوتاه و شلوار تنگ یا جین و نیز پوشیدن لباس های دارای نشانه های غربی یا زیور آلات غیر متعارف و کمربندهای پهن با سگک غیر متعارف و پیرایش نامناسب موی سر و صورت
۳. ایجاد فضای امن و آرام با اتخاذ تدبیر مناسب برای جداسازی محیط بانوان از جمله: محل کار سرویس ایاب و ذهاب و غذاخوری در راستای کاهش اختلاط و سالم سازی روابط بین کارکنان زن و مرد به استناد مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی
۴. خودداری از به کارگیری بانوان در پست و محل های سازمانی پر ازدحام ویژه آقایان و حتی المقدور در نوبت کاری شبانه
۵. ترجیحا به کارگیری منشی و یا مسئول دفتر مرد برای مدیران آقا و زن برای مدیران خانم
۶. تدوین منشور عفاف و حجاب سازمان مبتنی برشریعت اسلام، رهنمودهای امام (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی)قوانین و مقررات جاری وماهیت سازمان و نصب در تابلو اعلانات

۷. اطلاع رسانی و آگاه سازی کارکنان و مراجعین نسبت به مولفه ها، شاخص ها و معیارهای منشور عفاف و حجاب

۸. فرهنگ سازی منشور عفاف و حجاب در سازمان مبتنی بر قوانین و مقررات جاری کشور و ماهیت سازمانی

۹. تهیه دستور العمل و پیوست فرهنگی برای رعایت شئونات اسلامی و ترویج عفاف و حجاب در برپایی جشنواره ها، نمایشگاه ها، همایش ها، اماکن تفریحی، شهرکهای سازمانی، فروشگاههای تابع و نحوه حضور کارکنان در اجلاس ها و سفرهای بین المللی

برنامه سوم: آموزش و اقناع سازی

تبصره (۱): اجرای ۶ جلسه ۲ ساعته برنامه های آموزشی و تربیتی در سال برای حداقل ۵۰ درصد کارکنان و مدیران و ۲۵ درصد خانواده ها متناسب با امکانات و مقدرات سازمانی

تبصره (۲): اجرای حداقل یک همایش یا گرد همایی با عناوین زیر در سال:

- همایش کارکنان (زن و مرد)
- همایش ویژه بانوان (کارکنان زن و همسران کارکنان مرد)
- همایش ویژه آقایان (کارکنان مرد و همسران کارکنان زن)
- همایش ویژه دانشجویان (فرزندان دانشجوی کارکنان)
- گرد همایی ویژه فرزندان دبیرستانی کارکنان
- گرد همایی ویژه فرزندان دبستانی کارکنان
- گرد همایی خانواده محور شامل همه اعضای خانواده کارکنان

تبصره (۳): خود داری از بر گزاری کارگاه های آموزشی، گرد همایی ها و همایش های پر از دحام، شلوغ، غیز قابل کنترل و فاقد اثر بخشی

اقدامات:

۱. برگزاری همایش ها و کارگاههای آموزشی و جلسات هم اندیشی با رویکرد عفاف و حجاب برای کارکنان و خانواده آنان
۲. استفاده از روش نو و ابتکاری پر محتوی و با نشاط در برگزاری همایش ها و نشست های آموزشی با رویکرد عفاف و حجاب
۳. استفاده از فرصت های مناسب ها ، اوقات فراقت تابستان و سایر تعطیلات (در قالب دوره یک روزه) حتی المقدور به تفکیک برنامه های مذکور در تبصره (۲)
۴. استفاده از اساتید و شخصیت های مجرب ،فاضل و خوش بیان حوزوی و دانشگاهی مورد تایید دستگاه های ذیربط و پاسخ به سوالات و شبهات مربوط به عفاف و حجاب
۵. معرفی الگوی جامع و مناسب عفاف و حجاب و پوشش اسلامی و ایجاد زمینه های دسترسی به آن
۶. حضور مدیران عالی و خانواده های آنان با رعایت آداب و ظواهر دینی در همایش های خانوادگی و تاکید بر الگو بودن آنان برای دیگران
۷. الزام به حضور کارکنان در برنامه های آموزشی و احتساب آن در آموزش های حین خدمت و دوره های مصوب سازمان
۸. حتی المقدور تهیه و توزیع ویژه نامه های علمی آموزشی برای تبیین و تشریح اهمیت و ضرورت عفاف و حجاب در جامعه

برنامه چهارم: خدمات فرهنگی و هنری و تبلیغی عفاف و حجاب

تبصره (۱): فعالیت های فرهنگی ،هنری و تبلیغی شامل :اجرای مسابقات ،تئاتر ،نمایش فیلم ،برگزاری نمایشگاه ،اردوهای فرهنگی ،زیارتی و سیاحتی و عرضه بسته های فرهنگی

تبصره (۲): اجرای ۴ عنوان از برنامه ها فوق د طول سال برای حداقل ۵۰٪ کارکنان و خانواده آنان و نیز اعزام ۱۰ درصد آنان به اردو متناسب با امکانات و توانمندیهای سازمان

اقدامات :

۱. اجرای برنامه های فرهنگی، هنری و تبلیغی ویژه بانوان شاغل و خانواده های کارکنان و مراجعین با موضوع عفاف و حجاب
۲. ارائه تسهیلات مناسب برای بهرمندی کارکنان و خانواده ی آنان از پوشش (مدولباس) اسلامی و متناسب با الگوهای مطلوب اسلامی - ایرانی با هماهنگی دستگاه های ذیربط
۳. عرضه بسته های فرهنگی با تخفیف ویژه همراه با برگزاری مسابقات فرهنگی در نمایشگاه ها، مراسم و مناسبت ها
۴. دعوت از بانوان محجبه و موفق در عرصه های اجتماعی فرهنگی، هنری و کار آفرین با هدف الگوسازی برای ترویج عفاف و حجاب
۵. ارسال پیامک در مناسبت های خاص، تبریک تولد، ازدواج، ارتقاء تحصیلی و... به کارکنان همراه با پیام اخلاقی با موضوع عفاف و حجاب
۶. غنی سازی اوقات فراغت خانواده ها کارکنان و تقدیر از خانواده های موفق با رویکرد عفاف و حجاب نظیر اردوهای زیارتی و سیاحتی
۷. استفاده از فرصت مراسم و مناسبت های مذهبی و ملی برای ترویج عفاف و حجاب و تجلیل از خانواده های شهدا و ایثار گران
۸. اجرای برنامه های فرهنگی و آموزشی در اردوها و ایجاد فضای معنوی مناسب برای گسترش فرهنگ عفاف و حجاب
۹. ترغیب و اعزام کارکنان و خانواده آنان به اردوهای راهیان نور با تاکید بر استفاده از راویان رزمنده و مجرب دفاع مقدس و ارائه هدایای فرهنگی با مضامین خاطرات و منتخب وصیت نامه های شهدا و در خصوص رعایت عفاف و حجاب
۱۰. تامین شرایط و زمینه های مناسب ورزشی، تفریحات مفرح، سالم، هیجان آور و با نشاط برای خانم های شاغل و خانواده های کارکنان متناسب با مقدرات و شرایط سازمان

برنامه پنجم: خدمات مشاوره ای

تبصره: پیش بینی نیم ساعت مشاوره در ماه برای حداقل ۱۵٪ از کارکنان و خانواده ها

اقدامات:

۱. دعوت از مشاورین متأهل، مجرب و آشنا به آموزه های دینی
۲. انتخاب مکانی مناسب و در دسترس ارائه خدمات مشاوره ای به کارکنان و خانواده های آنان
۳. ارائه مشاوره ای اعتقادی، اخلاقی و خانوادگی با رویکرد استحکام بنیان خانواده و ترویج عفاف و حجاب مبتنی بر آموزه های اسلامی
۴. استفاده از فرصت محافل و اردوهای خانوادگی برای مشاوره
۵. اطلاع رسانی و بهره گیری از فرصت و ظرفیت های فضای مجازی در امر مشاوره

برنامه ششم: فضا سازی و تبلیغات محیطی

اقدامات:

۱. فضا سازی و تبلیغات محیطی با استفاده از شیوه های اثر بخش و ابزارهای نوین تبلیغی و رسانه ای
۲. تهیه و نصب تابلو ها، نمادها و... به صورت هنر مندانه، اثر بخش، غیر مستقیم، کوتاه، جذاب و بر گرفته از آموزه های دینی و رهنمود های امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی) متناسب با محیط و ماهیت سازمانی برای ترویج فرهنگ و عفاف و حجاب
۳. بروز رسانی و تغییر نوبه ای محتوای تابلو ها و تعویض نمادها و... حداقل ۴ مرحله در طی سال
۴. انجام تبلیغات محیطی در مسیر های پر رفت و آمد، ورودی ها سالن های انتظار

برنامه هفتم: حمایت از آثار و تولیدات فرهنگی و هنری عفاف و حجاب

اقدامات:

۱. حمایت از آثار علمی، هنری و فرهنگی با موضوع عفاف و حجاب در بخش: فیلم، انیمیشن، تئاتر، برنامه مستند، نشریه کتاب، پژوهش، فضای مجازی سرود، نقاشی، کاریکاتور، و... (حداقل دواثر)
۲. استفاده از ظرفیت های علمی و فرهنگی دستگاه مربوطه، متناسب با نیازهای سازمانی و یا از طریق موسسات تخصصی مردم نهاد
۳. استفاده از هنرمندان و نویسندگان متعهد و متخصصین فعال دعرصه عفاف و حجاب و نیز دستگاه های فرهنگی از قبیل، سازمان صدا و سیما، وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی، وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری، وزارت آموزش و پرورش، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان بسیج مستضعفین، سازمان اوقاف و... در تامین و تولیدات فرهنگی و هنری عفاف و حجاب
۴. تاکید به اثر بخشی و جذابیت آثار علمی و فرهنگی، فیلم های کوتاه، بلوتوث، پیامک، با سوژه های خانواده های موفق دختر نمونه، زنان الگو و...
۵. انجام پژوهش های کار بردی و بررسی علل و عوامل بد پوششی کارکنان و خانواده همراه با راه کارهای موثر در رفع آن ها
۶. ایجاد زمینه اجرای برنامه های فرهنگی و هنری در سازمان با موضوع عفاف و حجاب

برنامه هشتم: تشویق و ترغیب

اقدامات:

۱. اعمال تشویقات سازمانی برای کارکنان محجبه و فعال در امور ترویج و گسترش فرهنگ عفاف و حجاب از جمله: اعطای لوح، هدایا و ترفیعات اداری، اعزام به اردو ها و سفرهای زیارتی، سیاحتی و ارائه تسهیلات رفاهی ورزشی مناسب
۲. تشویق، ترغیب و تسهیل ازدواج کارکنان مجرد توسط مدیران و دیگر کارکنان سازمان
۳. ترغیب بانوان شاغل به انتخاب حجاب برتر و تمجید از افراد متحول شده با تاکید بر پرهیز از اقدامات زمینه ساز رفتار های متظا هرانه
۴. ایجاد سازو کار مناسب برای حفظ و رعایت عزت و کرامت مراجعین محجبه و اعمال مشوق های فردی و موردی

برنامه نهم: ارشاد و راهنمایی متخلفین و متمردين

اقدامات:

۱. تذکر، راهنمایی و ارشاد کارکنان و مراجعین نسبت به رعایت حدود پوشش و شئونات اسلامی مبتنی بر اصول امر به معروف و نهی از منکر
۲. اطلاع رسانی و نصب تابلو، بنر و تیزر در ورودی ها و منظر مراجعین با محتوای رعایت عفاف و حجاب اسلامی
۳. اجرای مفاد دستور العمل ابلاغی شماره ۱۲/م/۳/۷۵۰ مورخ ۱۳۹۱/۸/۹ سازمان حراست کل کشور به کلیه دفاتر حراست دستگاه های اجرایی
۴. تذکر شفاهی و کتبی و معرفی به هیات های تخلفات اداری در صورت عدم رعایت حجاب اسلامی بر اساس بند ۲۰ از قانون تخلفات اداری، مصوبه ۱۳۷۲/۹/۷ مجلس شورای اسلامی و ابلاغ رییس جمهور وقت در تاریخ ۱۳۷۲/۹/۲۲
۵. پرهیز از برخورد های سلیقه ای و غیر منطقی با افراد بد پوشش و بر خورد انضباطی به عنوان آخرین اقدام
۶. تفکیک متخلف نا آگاه و غافل از متمردين و مغرضین در مواجهه با افراد بد پوشش

برنامه دهم: نظارت و ارزیابی رعایت عفاف حجاب

اقدامات:

۱. برقراری نظام هوشمند و منطقی رصد و نظارت بر رعایت عفاف و حجاب در دستگاه ذیربط
۲. ایجاد ضمانت های اجرایی مناسب و باز دارنده متناسب با ماهیت سازمان
۳. برگزاری مستمر نشست های ارزیابی عملکرد رده های تابعه و ارزشیابی انجام وظایف مر بوطه در حوزه عفاف حجاب
۴. سر کشی برنامه ای و موردی از واحد ها و رده های تابعه با تاکید بر اجرای برنامه ها و رعایت ظوابط و مقررات در حوزه عفاف و حجاب

